

Pro Komise RHMP pro oblast integrace cizinců

Přítomni Jiří Knítl – předseda komise, Magdalena Valdmanová, Anca Covrigová, Lucie Bultová, Jan Matěj Bejček, Jiřina Hübnerová, Jelena Silajdžić, Jan Kepka, Geti Mubeenová, Yana Leontiyeva, Halka Smolová Závorová, Petr Syrový, Martin Rozumek, Jan Janoušek – tajemník komise

Omluveni Tomáš Kaštovský, Arina Dolgopolova, Magda Faltová, Andrea Krchová, Jakub Štědroň, Kristýna Titěrová

Nepřítomni

Hosté Alen Kovačević, Jana Hajná, Zuzana Ostřanská

Věc Zápis z jednání Komise Rady HMP pro oblast integrace cizinců, které se konalo dne 26. 3. 2024 od 13.00 hodin, Staroměstská radnice – Velký radniční klub (3. patro)

Zpracoval Jan Janoušek

Počet stran 7

Datum 2. 4. 2024

Původní návrh programu jednání:

1. Úvodní slovo
2. Schválení programu a hostů
3. Informace z oddělení národnostních menšin a cizinců MHMP
4. Informace k aktuální situaci držitelů dočasné ochrany na území HMP
5. Informace k mezinárodnímu projektu UNITES
6. Příprava dotačního programu HMP pro oblast integrace cizinců pro rok 2025
7. Různé

1. Úvodní slovo

Předseda komise přivítal přítomné členy a členky Komise Rady HMP pro oblast integrace cizinců (dále jen „komise“) a zahájil jednání.

2. Schválení programu a hostů

Předseda komise dal hlasovat o přítomnosti paní Zuzany Ostřanské (Sdružení pro integraci a migraci, o.p.s.).

Hlasování: pro 11 - proti 0 - zdržel/a se 0

Předseda komise vyzval přítomné, zda mají nějaký návrh bodu do programu. Následně dal hlasovat o návrhu programu.

Program jednání

1. Úvodní slovo
2. Schválení programu a hostů
3. Informace z oddělení národnostních menšin a cizinců MHMP
4. Informace k aktuální situaci držitelů dočasné ochrany na území HMP
5. Informace k mezinárodnímu projektu UNITES
6. Příprava dotačního programu HMP pro oblast integrace cizinců pro rok 2025
7. Různé

Hlasování: pro 11 - proti 0 - zdržel/a se 0

3. Informace z oddělení národnostních menšin a cizinců MHMP

J. Janoušek informoval o schválení Akčního plánu Koncepce HMP pro oblast integrace cizinců na roky 2024-2025, který byl schválen usnesením Rady HMP č. 238 ze dne 19. února. Ve spolupráci s pracovní skupinou procesní audit bude nyní zpracovávána zpráva o naplňování koncepce a akčního plánu za uplynulé období 2022-2023. Aktuální akční plán je zveřejněn na webu www.metropolevsech.eu v sekci [Strategické dokumenty a analýzy](#). Z aktuálně platného akčního plánu jako významné úkoly zmínil např. přípravu pro zpracování Analýzy postavení migrantů a migrantek na území HMP či rozvoj systematické spolupráce HMP s aktivními cizinci a jejich organizacemi ve spolupráci se spolkem MigAct, z.s. Dlouhodobým cílem v této věci je ustavení určitého spíše neformálního konzultativního tělesa cizinců, které by spolupracovalo s MHMP nejen na aktualizaci strategických dokumentů, ale dle možností i na jejich implementaci a případně i podávalo podněty ve vztahu k dalším pro cizince aktuálním otázkám spojeným se životem v Praze.

Dále J. Janoušek informoval přítomné, že ve dnech 2. až 26. dubna bude na stáži v Pražském domě v Bruselu, kde bude na dálku dále pracovat na své agendě, ale bude zároveň podle možností spolupracovat s kolegyněmi a kolegy v Pražském domě na jejich programu.

J. Janoušek sdělil aktuální informace k Programu podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy pro rok 2024 (dále jen „program“). Tisk s návrhem podpory projektů NNO a MČ

je nyní v připomínkovém řízení, přičemž předpokladem je, že by mohl být projednán Radou HMP v horizontu 14 dnů. Návrhy podpory či nevyhovění žádostí MČ pak musí ještě projednat Zastupitelstvo HMP, návrhy podpory či nevyhovění žádostí NNO budou schváleny už na jednání Rady HMP. Doplnil, že v programu byla navýšena finanční alokace ze 4 milionů Kč na 20 milionů Kč. Na základě Strategického řízení a krajské koordinace tématu adaptace-integrace uprchlíků z Ukrajiny v roce 2024 dle usnesení Rady HMP č. 2986 ze dne 18.12.2023 bylo pro rok 2024 vyhlášeno i druhé kolo programu zahrnující Opatření III určené pro NNO. Opatření III má pomoci reagovat na situaci, kdy již HMP nemůže v oblasti adaptace a integrace čerpat finanční podporu UNICEF. V důsledku toho byla ukončena činnost Centra následné podpory uprchlíkům z Ukrajiny (CNPUU) a nebylo možné počítat ani s vyhlášením dotačního programu na podporu ukrajinských uprchlíků financovaného UNICEF, který v roce 2023 umožnil podporu projektů MČ a NNO s finanční alokací 65 milionů Kč. Opatření III programu tak má pomoci zajistit financování projektů v oblasti klíčových služeb potřebných pro integraci ukrajinských uprchlíků a to v několika prioritních sférách (sociální oblast, oblast bydlení – zabydlování a s tím spojené terénní služby, terénní služby a interkulturní práce, oblast duševního zdraví a zvyšování informovanosti cílové skupiny. Opatření III má rovněž finanční alokaci ve výši 20 milionů Kč, podáno v něm bylo celkem dvacet projektových žádostí, které jsou momentálně v procesu expertního hodnocení.

J. Janoušek informoval, že by v následujících dnech měly být známy výsledky prvního kola dotačního programu MV ČR Systém výzev na výdaje realizované v rámci projektů obcí na podporu integrace držitelů dočasné ochrany na lokální úrovni v roce 2024. HMP v uvedeném programu rovněž podala žádost o dotaci v projektu Praha – metropole všech 2024 zaměřeném na podporu integračních aktivit příspěvkových organizací HMP v oblasti kultury a umění (Městská knihovna v Praze, Galerie hl. m. Prahy), přičemž jeden dílčí projekt je zaměřen právě i na rozvoj participace cizinců a spolupráci s nimi.

J. Janoušek dále pozval přítomné na příští Regionální poradní platformu organizovanou Integračním centrem Praha o.p.s. (ICP). Konat se bude dne 19. dubna ve Spojce Karlín a bude mít formu veletrhu organizací, které pracují s cizinci.

Na závěr tohoto bodu informoval J. Janoušek přítomné o demografické analýze cizinecké populace na území HMP s názvem „Cizinci v Praze – Analýza a prognóza vývoje“, kterou finalizuje RNDr. Tomáš Brabec Ph.D. z Institutu plánování a rozvoje (IPR) (Kancelář analýz města). Jedná se o opakování analýzy, která mapuje aktuální demografickou skladbu migrantů žijících v Praze a zároveň představuje různé scénáře budoucího vývoje cizinecké populace na území HMP. Po veřejné prezentaci plánované v následujících měsících bude samozřejmě analýza veřejně dostupná. IPR dále plánuje realizovat i navazující prostorovou analýzu, která by měla přinést podrobnější údaje o rozvrstvení cizinecké populace i v rámci městských částí. Na jednání s odd. národnostních menšin a cizinců vyjádřili analytici IPR zájem o spolupráci s komisí, proto bylo dohodnuto, že budou přizváni na příští jednání komise, aby plán prostorové analýzy představili.

4. Informace k aktuální situaci držitelů dočasné ochrany na území HMP

G. Mubeenová, Krajská koordinátorka strategického řízení pro Ukrajinu (odd. národnostních menšin a cizinců MHMP), sdělila přítomným, že na konci roku 2023 byl v návaznosti na blížící se ukončení spolupráce HMP s Dětským fondem OSN (UNICEF) v oblasti adaptace a integrace ukrajinských uprchlíků předložen návrh koordinační struktury pro rok 2024. Z rezervy rozpočtu HMP pro téma Ukrajina jsou na základě toho financované pozice koordinátorky a čtyř pracovníků MHMP pro téma adaptace a integrace v příslušných relevantních odborech, kterými jsou odbor školství, mládeže a sportu (SML), odbor zdravotnictví (ZDR), odbor sociálních věcí (SOV) a odbor kultury a cestovního ruchu (KUC). Tyto pozice jsou prozatím na dobu určitou (do konce roku 2024). S ukončením činnosti CNPUU byla navázána spolupráce MHMP s organizací Pražský Majdan, z.s., která ve svém centru v Nuslích v Praze 4 zajišťuje základní informační servis pro uprchlíky z Ukrajiny. Tým úředníků dedikovaných tématu uprchlíků se s uvedeným spolkem pravidelně schází za účelem přenosu informací z terénu směrem k MHMP a dalším centrálním platformám (např. Úřad vlády, Stálá komise MPSV). G. Mubeenová doplnila informace k vyhlášenému druhému kolu dotačního programu HMP, o kterém již hovořil J. Janoušek. Tento dotační program by měl pomoci zlepšit nejen základní informovanost uprchlíků, ale podpořit i velmi potřebné odborné poradenské a terénní služby.

Od počátku roku 2024 se řeší praktické dopady účinnosti tzv. Lex Ukrajina VI, který je částečně účinný od 1. ledna, v plné účinnosti bude pak od 1. září. Jedná se např. o značný nárůst počtu dluhů na úhradách za bydlení, malý počet a neúspěšnost žadatelů o dávku mimořádné okamžité pomoci (MOP). Řeší se samozřejmě i změna nároku na bydlení v dočasném nouzovém ubytování. V Praze se opětovně registrovalo celkem 83 tisíc držitelů dočasné ochrany, přičemž v dočasném nouzovém ubytování je momentálně 2600 osob, přičemž z přibližně 50 % se jedná o osoby zranitelné. G. Mubeenová ve spolupráci s odborem bezpečnosti MHMP (BEZ) informuje ubytovatele i uprchlíky, společně se snaží běžence motivovat i k přesunu do jiných krajů, což už ovšem často kvůli pracovním a dalším vazbám (práce, umístění dětí do školy) není moc reálné. Proběhla jednání s ubytovateli z řad vysokých škol a městskými částmi, na 12. dubna je pak v plánu online informační setkání se soukromými ubytovateli, kde budou přítomni i NNO (ICP, OPU, SIMI) pro zodpovězení dotazů ze strany ubytovatelů. S koordinátory pro řešení situace uprchlíků z dalších krajů byla identifikována skupina zvláště zranitelných osob, u kterých je vysoká pravděpodobnost, že nebudou schopny platit soukromé bydlení. Společně s poskytovateli sociálních služeb a SOV řeší G. Mubeenová rozšíření doplňkové sítě poskytovatelů sociálních služeb, protože samozřejmě narůstá poptávka po sociálních službách. V této věci je MHMP v kontaktu s Konsorciem nevládních organizací pracujících s migranty a s městskými částmi pro zlepšení přehledu o tom, jak poptávka po určitých službách narůstá. Momentálně se zvažuje i zajištění určitého nouzového ubytování pro ty uprchlíky, kteří od 1. září nebudou moci z důvodu složité socioekonomické situace hradit soukromé ubytování a mohli by skončit bez přístřeší.

J. Hübnerová z odboru SML MHMP doplnila informace k tématu řešení nescholarizovaných dětí, které bylo diskutováno na posledním jednání komise. Umístěno v ZŠ je necelých devět

tisíc žáků. Podle posledního sběru dat se počet neumístěných dětí pohybuje kolem 150 žáků. Nyní se uzavírá sběr dat MHMP k 31. březnu, na začátku dubna proběhne i sběr dat ze ZŠ realizovaný MŠMT. Problém je nyní z hlediska systému mimo jiné v tom, že podle rejstříkových kapacit je míst na pražských ZŠ stále dostatek, ale tyto rejstříkové kapacity evidované MŠMT nejsou v souladu s reálnými kapacitami škol. MČ proto dostaly doporučení, aby školy s neodpovídajícími rejstříkovými kapacitami tyto údaje upravily a snížily deklarovanou rejstříkovou kapacitu tak, aby byl tento systémový nesoulad eliminován. G. Mubeenová k tomu doplnila, že ve vztahu k nescholarizovaným dětem, které byly identifikovány prostřednictvím CNPUU, byl iniciován proces dle platné legislativy, kdy bylo krajem kontaktováno MŠMT se žádostí o aktivaci procesu asistence s umístěním dětí. Ze strany MŠMT ovšem přišla odpověď, že dle rejstříkových kapacit má HMP ještě dostatek míst a nebude tedy tuto věc řešit. Nyní se tedy dál aktivně věc řeší s MČ, přičemž byla doporučena i užší koordinace mezi sousedícími MČ, aby si s umístěním dětí vzájemně pomohly. Důležitá aktuální informace je, že od 1. července bude platit nová vyhláška uvolňující limity hygienického zázemí spojeného s počtem žáků na školách, což by mělo uvolnit jednu z poměrně významných bariér pro to, aby školy mohly vytvářet dlouhodobější dodatečné kapacity pro řádné umístění žáků bez obavy z toho, že by byly následně penalizovány.

5. Informace k mezinárodnímu projektu UNITES

J. Janoušek stručně shrnul informace k postupu realizace mezinárodního projektu UNITES, v němž je HMP jedním z partnerských měst. Nyní běží poslední rok realizace projektu, v němž je v plánu podpora cizineckých iniciativ ve spolupráci se spolkem MigAct a zároveň i další práce na možném sestavení konzultativního tělesa cizinců. Na posledním setkání byla ze strany zúčastněných cizinců významně podpořena právě idea vytvoření tohoto neformálního poradního tělesa. Ve vztahu k jeho případnému ustavení zmínil J. Janoušek možnost zapojení komise jako orgánu, který by mohl být určitým hodnotitelem zájemců o účast v tomto neformálním orgánu cizinců a mohl by přenášet jeho podněty směrem k dalším dotčeným orgánům v rámci HMP a tím mohl uvedenému tělesu dát i určitou váhu. O dalším postupu v této věci i v realizaci projektu UNITES bude J. Janoušek samozřejmě komisi dál informovat. J. Janoušek dále sdělil, že jedním z výstupů projektu má být i metodický nástroj (tzv. MOOC) pro úředníky veřejné správy k problematice co-designování a implementace integračních aktivit s účastí dalších aktérů včetně cizinců a zranitelných skupin. V rámci projektu vzniklo i kratší informační video prezentující aktivity města v rámci projektu UNITES, které bylo komisi promítnuto.

6. Příprava dotačního programu HMP pro oblast integrace cizinců pro rok 2025

J. Janoušek informoval přítomné, že odd. národnostních menšin a cizinců plánuje iniciovat proces vyhlášení dotačního programu pro oblast integrace cizinců pro rok 2025 dříve, aby došlo i k rychlejšímu vyhlášení výsledků. V této souvislosti informoval, že komise bude moci nyní vyjádřit své podněty k formálnímu či věcnému nastavení podmínek programu. V rámci

oddělení národnostních menšin se nyní zvažuje více bodů – např. otázka vymezení okruhu způsobilých žadatelů z hlediska oprávněných subjektů (např. rozšíření o komunitní centra) i z hlediska prokazatelnosti zkušeností potenciálních žadatelů s prací s cizinci. Dále se zvažuje i vytvoření specifického Opatření otevřeného pro podporu projektů cizineckých organizací, které čelí větším bariérám než profesionálně fungující organizace. V termínu do 30. dubna bude tedy pro členky a členy komise prostor podávat připomínky k podmínkám programu, které by následně byly projednány i v rámci komise pro udělování grantů v oblasti národnostních menšin a integrace cizinců (dále jen „grantová komise“). J. Hajná dodala, že komisi bude zasláno aktuální znění podmínek programu v editovatelné podobě a zároveň sdělila, že samozřejmě komise bude s finálním návrhem podmínek programu rovněž seznámena předtím, než bude tento dokument zpracován do tisku k projednání Radou HMP. V následné diskusi padly následující podněty a doporučení:

- A. Kovačević – pozor na uzavírání především nově vzniklých ukrajinských spolků do sebe, je žádoucí podporovat jejich propojení na etablované NNO.

- J. Kepka – zdůraznil důležitost propojení na zkušenou organizaci, která by dokázala spolkům administrativně pomoci; rovněž upozornil na riziko uzavírání spolků do sebe; dále upozornil na stále větší počet spolků napojených na komerční subjekty, které si přes neziskové organizace, které samy založí, doplňkově financují vlastní komerční aktivity – zatím patrně nejspolehlivější cesta, jak se s tímto fenoménem vyrovnat, je spolech na expertní hodnocení.

- J. Silajdžić – sdělila zkušenost s projektem Slovo 21, který pomohl realizovat aktivity šesti malých ukrajinských spolků; zdůraznila potřebu pokračování jejich všestranné podpory, případně i podporu založení spolků z neformálních iniciativ; podpora zranitelných skupin (např. mládeže) a propojování uprchlíků s majoritní společností na společných zájmech (např. umění); zmínila i potřebu většího zastoupení těchto skupin v komisi i v grantové komisi; nabídla spolupráci přes sociální síť organizace Slovo 21, které mají velmi široký dosah.

- Y. Leontiyeva – potvrdila význam bariéry povinného kofinancování pro nové menší spolky; zdůraznila velký nárůst aktivních migrantů, kteří mají velký potenciál a vůli rozvíjet vlastní iniciativy a následně i profesionálně působit v neziskovém sektoru.

- J. Hübnerová – zdůraznila důležitost selekce oprávněných subjektů; vedle informace o činnosti v oblasti integrace cizinců ve stanovách doporučila i požadovat doložení pravidelné činnosti (např. 2x měsíčně) a doložení těchto aktivit prostřednictvím webových stránek; podpořila ideu specifického opatření pro migrantské organizace; zeptala se, zda probíhají dohlídky na akcích v rámci podpořených projektů.

- L. Bultová – Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) podpořila v roce 2023 díky podpoře vlády USA celkem 42 komunitních projektů; zdůraznila význam intenzivní podpůrné práce pro realizátory z hlediska administrace projektů, fundraisingu apod. – důležitost průběžné komunikace, monitoringu, fyzických návštěv; intenzivní podpora během samotné realizace projektů přinesla velmi pozitivní výsledky z hlediska výsledné realizace podpořených projektů.

- J. Janoušek sdělil k otázce J. Hübnerové na realizaci dohlídek projektů, že jsou prováděny povinné formální dohlídky spojené především s kontrolou odpovídajícího finančního plnění v průběhu realizace projektu; v plánu je provádět i spíše neformální dohlídky přímo na aktivitách projektu.

- H. Smolová Závorová – doporučení strukturovat v podmínkách programu výši odměn pro určité pozice, dále lépe vymezit pojem „účastník projektu“, aby bylo jasné, kdo je skutečně podpořenou osobou (např. rozdíl mezi návštěvníkem webové stránky projektu a osobou přímo podpořenou v rámci vzdělávací aktivity); upozornila i na specifikaci činnosti žadatele ve stanovách, aby nebyla integrace cizinců pouze sekundární činností či efektem – je důležité, aby se v programu integrace cizinců nekumuloval velký počet projektů, které svou povahou spadají nikoliv do integrace, ale do jiné oblasti a tedy spíše i do jiných dotačních programů HMP.

- J. Silajdžić – zdůraznila pro integraci obrovský význam zacílení projektů i na majoritní společnost, a tedy podporu projektů, které cílí na propojení migrantů a majority.

7. Různé

J. Hajná na závěr požádala přítomné, aby posílali vlastní podněty pro jednání komise a předem za případné náměty k projednání poděkovala.

Předseda komise poděkoval přítomným za diskusi a účast a ukončil jednání komise.

Mgr. Jiří Knítl

předseda Komise Rady HMP pro oblast integrace cizinců
